

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

BIBLIOTECA PÚBLICA TARRAGONA

ANY VIII.

REUS, dissapte 21 de Juny de 1913

Núm. 144

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

FOMENT REPUBLICÀ NACIONALISTA

Cicle de conferències

Avui dissapte, a les 10 dela nit, el jove i distingit advocat de Barcelona

DON MAGÍ ISERN

desenrotllarà el tema:

L'evolució del poder de l'Estat

CONTRA LA GUERRA

La protesta s'escampa

La guerra del Marroc és impopular; no la sent ni la vol el poble.

El govern sab com tothom aquesta hostilitat amb que que's reb la guerra marroquina. O si no, que ho diguin les exagerades precaucions que prenen els seus agents a Barcelona, el més gran i movèdic centre d'opinió d'Espanya, prohibint mitings, manifestacions, i sospenent de fet les garanties constitucionals. I no obstant, la guerra continua i anem abocant al nord d'Àfrica la preciosa sang de la joventut i l'or de l'exauta hisenda espanyola.

Hi ha compromisos internacionals—diuen els defensors de l'aventura—hi ha empenyat aquesta cosa impalpable que's diu honor nacional. Avui ja amb prou feines s'atreveixen a defensar la guerra en sí; la defensen no més perquè diuen que és un mal necessari. I per aquests compromisos i per aquest honor, la ferida resta oberta i la sang s'escola infeccionada.

Però en els temps que correm no pot fer-se una acció guerrera a la qual és declaradament hostil l'opinió. I no és solament el poble treballador el que protesta; és tothom que sensatament considera la qüestió i l'esterilitat d'aquesta guerra i la prometedora joventut que en ella perd la vida o en

ella passa els anys millors de la seva existència.

Com civilitzem el Marroc

Un periòdic explica així l'obra civilitzadora que Espanya realitza al Marroc, per medi de "razzia" desenfrenades i devastadores:

"Fué una verdadera "razzia" moruna. Las fuerzas indígenas cayeron sobre los poblados, desprevénidos, acuchillando a los pocos moros que en ellos quedaban, arrasando las cosechas, quemando las casas y apoderándose de armas y ganados.

Los beniomar, al darse cuenta por las llamas y el humo de lo que sucedía, retrocedieron para ir en defensa de sus hogares: mas las fuerzas indígenas, especialmente las de caballería, les salieron al encuentro y los acuchillaron.

La carnicería fué horrible. Los moros dejaron sobre el campo más de 100 muertos. Sólo la compañía del capitán Góngora dejó tendidos al pié de un árbol 32 cabileños y trajo al campamento 64 fusiles.

En los poblados quedaron otros 70 cadáveres y 14 junto al arroyo de Busemlam. El total de fusiles cogidos por las fuerzas indígenas pasa de 160. Los adueros arrasados fueron cuatro".

Lo que diu en Gabriel Maura

"A B C" publica el tercer i darrer article den Gabriel Maura sobre la política de Govern al Marroc, reservant-se per al Parlament el seguir ocupant-se de l'assumpte.

Lo que ara urgix—diu—és protestar contra la política que, mancant a solemne compromisos, segueix el Govern, la qual amenaça costar inútilment a l'any molta sang i molts milions.

La penetració píctica tendeix a convertir-se en una guerra de conquesta.

En lloc d'encarrir la vida dels nacionals, sols se parla de càstics, de posicions estratègiques i d'expedicions militars, i que això se preté ho demostra el pressupost per a 1914.

El personal civil portat a les places marroquines per a 1914, no arriba a un centenar d'homes i entre ells són més els buròcrates que'ls metges, mestres, enginyers i agricultors.

El personal militar se compta per milers de soldats. Per a pagar a les tropes en 1914, se consignen més de 6 milions i menys de 125.000 pessetes per a pagar als mestres de tota la zona.

Es clar que l'exercit complirà amb el seu dever i vencerà, però no és aqueix el compromís internacional que hem contret, ni la aspiració nacional.

Quan un Govern més senzill, converteixi l'acció guerrera per la pacífica, toparà amb els odís que la conducta o l'actual ens haurà creat entrls indígenes marroquins.

Càtedra Ambuint

Agricultura

Segon concurs de l'Espiga

ANY 113

Alentats per l'èxit que tingué l'any passat nostre modes concurs, no podem menys, en el present, que conti-

nuar nostra tasca i convocar de nou als agricultors de totes les encontrades per a que ens ajudessin a portar a terme la obra empresa de divulgació de cultius i selecció de llavors de grà d'aresta.

Dues seran les seccions de l'actual concurs: una per a blat i un altre per a ordi, sotmetent-se l'admissió de lots a les mateixes condicions de l'any passat, o siguin:

Les espigues deurán presentar-se en manat de deu, amb una contrassenya escrita, i l'admissió tindrà lloc desde 1 de juny a 20 de juliol, quedant els lots presentants de propietat de la Càtedra, per a ferne l'us que cregui convenient.

La presentació podrà fer-se als Ajuntaments i entitats agrícoles de la provincia, els que cuidaran de remesar-los a aquesta Càtedra, poguent ho fer per corren amb l'indicació de «nuestras sin valor».

Durant un temps prudencial, que se anunciarà oportunament, se farà una exposició de tots els lots rebuts, en un dels salons del Palau de la Diputació provincial.

Molts de vosaltres, pagesos de l'encontrada, pogueren veure quant beneficiosos son aquesta classe d'actes, puig ademés d'estimular l'amor propi, rondonen en profit de tots; esperem, per tant, que respondreu a la nostra crida, corresponent aixís a l'esforç que fem per a defensar la sofrerta classe agricultora.

Taragona 1 de Juny de 1913.—El Director, Josep Mestres.

PREMIS

Secció de blat Secció d'ordi
Un 1.er de 50 ptes. Un 1.er de 50 ptes.
Un 2.ón de 20 » Un 2.ón de 20 »
Un 3.er de 10 » Un 3.er de 10 »

El Jurat podrà concedir mencions honorífiques, accésits, declarar desert el concurs o dividir els premis que cregui convenient.

Composarán el Jurat els mateixos senyors que formaren part de l'anterior «Concurs de l'Espiga», o sia don Josep Valls Torres, don Salvador Martí Grull, don Josep Mestres Miquel i ademés el senyor president de la Cambra Agrícola d'aquesta provincia.

Lo de les Notaries

L'ENSENYANÇA D'UN BON TRIOMF

Els temps d'ara són d'avencament humà. I tot lo que s'interposi a aquesta acció moderna dels homes, es hipertrofia política o plutocrata o ambdues hipertrofies a la vegada, constituint un estat anormal, un bon gangrenós de la societat que'ls aguanta o de la vida civil dels homes i dels pobles sotmesos a llur manament.

Quan la consciència humana té noció i coneixements generals de les lleis de lliberació i progrés, es impossible la permanència de l'anormalitat hipertrofica. Quan un poble té consciència de les normes generals immutables que regeixen els fets sense morbositat; quan l'home sab capir la llibertat positiva i saludable, la acció lliberticida de la força contra la justícia, allavors, ha de amollar. I triomfa l'equitat, de l'egoisme; la normalitat, de l'anormalitat; la salut, de la morbositat; el perfeccionament, de l'estacionanisme; l'avenc, del retrocés; l'acció concient i llibertat, de l'agabellament tirànic de la governamentació i administració per medi de la força i del privilegi.

Quan això succeeix s'es cansmat un fet de llibertat car llibertat es—i no altra cosa—obrir pas ample i franc a la sana opinió, i donar desenrotll a les diverses activitats normals de l'Humà-

nitat que es com si diguessim evolució i perfeccionament de la vida.

Per xò, aquells que s'oposen a la llibertat o al reconeixement de les reivindicacions dels drets normals, se'ls anomena i amb raó, regressius. Car per ells no hi més sana opinió, ni activitat acceptable, que la d'ells únicament.

Aquest era el cas Barroso, davant el conflicte de les notaries. Com aquest es el cas Montero Rios davant la Mancomunitat Catalana.

El comte de Romanones—sincer o no—ha donat una prova de governant a la moderna, arrançant el conflicte creat pel R. D. den Barroso del 1911.

Amb la disposició actual, se satisfà quasi totalment—poca cosa resta en peu—la contundenta petició de Catalunya, alçada amb noble protesta, contra tota disposició arbitraria que malejava la vida orgànica del Dret Català. Avui, estem molt millor que abans del R. D. den Barroso de 1911 que queda derogat, per a tornar a esser vigents, gaire bé amb tota integritat, la llei i reglament Notarial del 1862 i 1874 respectivament.

Sols queda un torn entre notaris a Madrid i manca—això fa de bon obte-

